

STAKEHOLDERSBIJEENKOMST 3 OKTOBER 2013

Gesprekspunten groep Kornwerderzand-Friese Kust

1. Vismigratierivier

Er wordt verschillend gedacht over de modellen van de vismigratierivier die zijn getoond. Sommigen zijn voorstander van de oplossing van de 'goot langs de dijk' omdat die het minste ruimte van het water inneemt. En waarschijnlijk goedkoop is in het beheer.

Anderen vinden het jammer dat deze oplossing weinig toevoegt voor de recreant en zien meer in de oplossing om de vismigratierivier aan de oostkant van Kornwerderzand te leggen en direct vanuit de parkeerplaats bereikbaar te maken. Ook de vismigratierivier aan de westkant van Kornwerderzand zou interessant kunnen zijn voor recreanten, alleen kun je hier niet parkeren.

De vraag wordt gesteld waarom je de vismigratie moet kunnen zien: het gaat er toch om dat het werkt? Ook op afstand kan zichtbaar worden gemaakt dat er vis doorheen zwemt, met sensoren die bv in het informatie-centrum een beeld te zien geven.

Ook wordt gevraagd wie de eigenaar beheerder wordt van de vismigratierivier. Dat is op dit moment nog niet bekend.

Meinard Bos van het Programma Naar een Rijke Waddenzee zegt dat alle vijf modellen in het milieu-effectrapport voor de vismigratierivier worden onderzocht.

2. Passantenhaven

Vanuit de watersport is er veel behoefte aan een kleine passantenhaven bij Kornwerderzand, waar men een nacht kan overblijven. De beste ligging voor de haven is aan de oostkant, hoewel het hier wel ondiep is, dus misschien is het nodig om een vaargeultje naar de haven te onderhouden. Voorzieningen zijn niet beslist nodig, want het gaat immers om passanten. Er is geen behoefte-onderzoek geweest maar een omvang van 30 ligplaatsen is in ieder geval ruim genoeg.

3. Voetpad

Het idee van een voetpad onder de brug door wordt gewaardeerd, maar er is vanuit de bewoners en vanuit het kazemattenmuseum vooral veel behoefte aan een goed begaanbaar voetpad over de brug heen. Om aantrekkelijk te zijn als ligplaats voor recreatievaart moet het sluseiland van Kornwerderzand weer rondom toegankelijk worden. Volgens de bewoners is het aanleggen aan Kornwerderzand sinds het opheffen van het 'rondje Kornwerderzand' niet meer in trek bij de recreatievaart.

Er moet ook aandacht zijn voor een voetpad over de Afsluitdijk naar Kornwerderzand, in aansluiting op het 'wadden-wandelnetswerk' langs de friese kust.

De aanwezigen zijn er geen voorstander van om een wandelpad door de Noordwaard vanuit Makkum naar Kornwerderzand te maken, omdat de waarde van het natuurgebied hierdoor wordt aangetast.

4. Identiteit Knooppunten

De verschillende knooppunten zouden een uitgesproken eigen en onderscheidend karakter moeten hebben, bijvoorbeeld Kornwerderzand: recreatie en historie, Breezanddijk: innovatie en Harlingen: stedelijk.

5. Hoogwatervluchtplaatsen
De natuur op de Waddenzee is er bij gebaat als er meer hoogwatervluchtplaatsen komen, die ook aan de kant van het IJsselmeer kunnen liggen. Er moet rekening worden gehouden met verstoring door recreanten, daarom moet een afstand van ongeveer 150 a 200 meter worden aangehouden.

6. Knooppunt Zurich
Pas in de jaren 60 is de waterkering rondom het driehoekige poldertje bij het dorp Zurich gelegd. Het zou goed zijn als dit gebiedje zich ontwikkelt tot dynamische Waddennatuur, maar het zal niet eenvoudig zijn om de primaire waterkering weer te verleggen naar de plek van de huidige slaperdijk. Meer uitzicht over het wad vanaf de dijk zou wel mooi zijn. Het idee van Sud West Fryslan om een hoge terp te maken in het verkeersplein wordt niet goed begrepen want de waddendijk is hier al zo hoog.

7. Bebouwing/verrommeling op de Afsluitdijk
De waarneming dat de Afsluitdijk is verrommeld door toegevoegde gebouwtjes en objecten wordt breed gedeeld. Er wordt op aangedrongen dat er supervisie komt op wat nieuw wordt gebouwd. Ook na voltooiing van het project Afsluitdijk zou er supervisie moeten zijn, om te voorkomen dat het weer rommelig wordt.

Workshop DEN OEVER

Aanrijdroute

Het verhaal over zicht op de Afsluitdijk en het IJsselmeer bij het naderen van Den Oever werd als interessant ervaren. Er wordt gevraagd of er geen extra omkeer mogelijkheid moet zijn voordat men de Afsluitdijk op rijdt. De eerste keermogelijkheid is immers pas in Breezanddijk. Vlak voor de Afsluitdijk is echter al een afrit aanwezig. Het vrijmaken van het zicht op de Afsluitdijk door het kappen van bomen en struiken zal automobilisten waarschijnlijk doen inzien dat ze deze afrit moeten nemen als ze niet de Afsluitdijk op willen rijden. De mening wordt gedeeld dat dit veel duidelijkheid zou kunnen scheppen. Er heerst wel bezorgdheid over het kappen. Dit mag maar een kleine strook zijn, waardoor er nog voldoende bos over blijft. Verschillende aanwezigen zijn gesteld op het bos langs de snelweg.

Het kappen van bomen heeft voor het verkeer richting de Afsluitdijk een functie. Wat levert het echter op voor de automobilisten die vanaf de Afsluitdijk komen? Het gemaal Leemans zou hierdoor beter zichtbaar kunnen worden gemaakt. Dit kan een extra kwaliteit vormen.

Het voorstel om de aanrijdroute naar de Afsluitdijk de accentueren met windmolens die als wachters langs de weg staan wordt als positief ervaren. Wel zouden deze dan niet voor het zicht op de Afsluitdijk en het IJsselmeer geplaatst moeten worden, maar meer in de buitenbocht. Deze windmolens zouden niet te hoog moeten zijn, vanwege het zicht vanuit het dorp. Het zou echter mooi zijn als de molens vanaf afstand wel boven het bos uit ervaren kunnen worden.

Plein op de kop

Het aanleggen van een 'plein' op de kop van de Afsluitdijk wordt niet goed begrepen. Wat is hier de bedoeling en wat levert het op? De bewoners van de huizen zijn er gelukkig. Tocardo zit momenteel in het bedrijfspand naast het IJsselmeer. Er zijn meerdere partijen die zich in het leegstaande Rijkswaterstaat pand zouden willen vestigen.

Er wordt uitgelegd dat meer zicht op Den Oever en de haven de passerende automobilisten een indruk zouden kunnen geven van het dorp. Het masterplan schetst een toekomstvisie waarin hiermee zoveel mogelijk rekening gehouden wordt. In deze ideale situatie, gezien voor het dorp als totaal, zou er meer zicht vanaf de snelweg op de haven moeten zijn. De huizen of bedrijfspanden dienen niet per se gesloopt te worden. Er is wel de sterke wens om het gebouw van Rijkswaterstaat te slopen, omdat deze pal voor de haven ligt.

Wat is er dan zoal te doen in de haven? Er is een visafslag die bezocht kan worden, er zijn ronvaarten en garnalen tochten. Er staat een zee aquarium op de kade. Er kan worden Wad gelopen en er is veel recreatievaart. Het creëren van zicht op deze activiteiten kan positief bijdragen aan de bekendheid van het dorp. Niet iedereen denkt dat dit Den Oever helpt. Het is wel één van de middelen die ingezet kan worden om Den Oever meer aan te laten sluiten bij de stromen toeristen rond de Afsluitdijk.

Wat betekent een plein op deze locatie? Het herplaatsen van Lely wordt als positief ervaren. De mening wordt gedeeld dat hier een goede plek zou kunnen worden gemaakt om bij de Afsluitdijk te parkeren en een fotomoment te creëren. Hiermee kan het dorp toeristen een functie bieden. Ook het herplaatsen van de vuurtoren bij de haven vindt men een leuke ingreep.

Dijkversterking Den Oever

Wat is de rol van het masterplan in de dijkversterking rond Den Oever? De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente Den Oever en het Waterschap. Zij werken een plan uit, waarbij de lokale bevolking betrokken is. Dit plan dient wel aan te sluiten bij de visie op de Afsluitdijk, dus er is overleg over de plannen. Vanuit het masterplan is er de wens de dijk groener en minder stedelijk te maken.

Getijdenenergie

Tocado spreekt de wens uit om ook in Den Oever getijdenturbines in te bouwen. Investeerders hiervoor moeten nog gevonden worden, maar het is wel een haalbaar plan. Aanwezig zijn het eens dat dit mogelijk gemaakt moet worden als het haalbaar is. Wel gaat de waterveiligheidsopgave voor.

Kazematteneiland

Het is nog onduidelijk hoe de Kazematten ingevuld kunnen worden. De meningen hierover zijn verdeeld. Wel is men het er over eens dat het geen kermis mag worden. Het gebied zou een eenduidig karakter moeten krijgen, aangezien de eilanden niet heel groot zijn. Een hoogwatervluchtplaats voor vogels en een groen gebied zouden goede opties zijn.

Er wordt geopperd dat de geschiedenis van de kazematten ook virtueel beleefbaar gemaakt zou kunnen worden. Dit zou kunnen met een smartphone app die deze informatie inzichtelijk maakt. Er is in het verleden al gewerkt aan een app die de ruimte rond de Afsluitdijk inzichtelijk maakt. Voor toeristen zou dit een extra beleving kunnen vormen, die relatief goedkoop te realiseren is.

Monument

Er wordt geopperd dat er meer ruimte rond het monument gemaakt zou kunnen worden door het gebouw het IJsselmeer in te verschuiven. Dit sluit echter niet aan bij de kwaliteit van het Monument. Dudok ontwierp deze uitzichttoren als één verticaal gebaar op de verder langerekte horizontale Afsluitdijk. Het vervormen van het profiel van de Afsluitdijk rond deze locatie komt dit concept niet ten goede. Het getoonde ontwerp van de architectencombinatie wordt erg enthousiast ontvangen. De tunnel zou een interessant element kunnen zijn. De brug wordt als een niet erg mooi object ervaren.

Misschien zou er nog wel meer in het water kunnen gebeuren? Er komen erg veel toeristen bij het monument. Het zou verstandig zijn om die de ruimte te geven en om hier dan ook het informatiecentrum te vestigen. Er wordt benadrukt dat de locatie voor een informatiecentrum nauwkeurig wordt afgewogen voor verschillende plekken op de Afsluitdijk.

Workshop **HELE AFSLUITDIJK**

Breezanddijk

Vanuit toerisme zijn meer vaardoelen gewenst, dus ook naar Breezanddijk. Defensie daarentegen wil het liefst zo min mogelijk vaardoelen, omdat ze een vergunning hebben om 50 keer per jaar met scherp te schieten. Het schieten vindt plaats buiten het broedseizoen in de winter, dus net wanneer er veel gevaren wordt. Deze schietmogelijkheid is uniek in Nederland omdat men op land metingen kan doen van de afgeschoten projectielen die in het IJsselmeer landen. Deze metingen zijn nodig om munitie te testen en door te ontwikkelen.

Vanuit toerisme is er ook behoefte aan andersoortige bestemmingen, met als voorbeeld het werkeiland Neeltje Jans. Men ziet ook wel potentie in Breezanddijk om via het 'building with nature' principe het eiland verder uit te bouwen. Dit zou mogelijk gemaakt kunnen worden met gelden voor natuurcompensatie van het aan te leggen windpark.

Wind

Vanuit de markt is er sterke behoefte om windmolens in lijn te plaatsen op de Afsluitdijk. Windmolens op de dijk hebben de voordelen van onderhoud op land en rendement van wind op zee. Er kan volgens de marktpartijen maximaal 100 megawatt aan molens op de afsluitdijk gerealiseerd worden. Hiervoor kunnen windmolens met een as van 80 meter hoog en een rotordiameter van 90 meter en een totale hoogte van 125 meter gebruikt worden. Defensie heeft de aanvliegroute over de Afsluitdijk verhoogd naar 182 meter in verband met aanleg mogelijkheden voor windmolens. Vanuit defensie is een lijnopstelling langs de afsluitdijk niet wenselijk omdat de rader door de molens wordt verstoord. Daardoor zouden vaartuigen in het schootsveld niet kunnen worden gedetecteerd.